

زلف سخن

فای سی عمومی دانشگاه

مؤلفان: پرویز یزدان پناه، ندا محمدی
مجله: ساسانی، محمدجواد چیزفهم

کتابخانه مرکزی
مرکز تحقیقات و پژوهش

ناresh پبلیکیشنز

عنوان و نام پدیدآور: زلف سخن: فارسی عمومی دانشگاه/مولفان فیروزه یزدان پناه... [و دیگران]؛ [برای] موسسه آموزش عالی آپادانا.

وضعیت ویراست: ویراست ۲.

مشخصات نشر: شیراز: شیراز: نیاresh، ۱۳۹۸.

مشخصات ظاهری: ۲۹۶ ص: مصور.

شابک: ۷-۵-۹۷۷۷۴-۶۰۰-۹۷۸: ۲۰۰,۰۰۰ ریال

وضعیت فهرست نویسی: فیفا

یادداشت: مولفان فیروزه یزدان پناه، ندا محمدی، سجاد ساسانی، محمد جواد چیزفهم.

پیشگفتار: چاپ دوم.

یادداشت: کتابنامه.

موضوع: فارسی -- راهنمای آموزشی (عالی)

موضوع: Persian language -- Study and teaching (Higher)

موضوع: ادبیات فارسی -- مسائل آموزشی (عالی)

موضوع: Persian literature -- Study and teaching (Higher)

موضوع: فارسی -- دستور -- راهنمای آموزشی (عالی)

موضوع: Persian language -- Grammar -- Study and teaching (Higher)

شناسه افزوده: یزدان پناه، فیروزه، ۱۳۵۱

شناسه افزوده: موسسه آموزش عالی آپادانا

رده بندی کنگره: PIR۳۳۳۱

رده بندی دیویی: ۸۰۷۶

شماره کتابشناسی ملی: ۵۷۷۴۱۵۸

این اثر با حمایت مادی و معنوی موسسه آموزش عالی آپادانا (غیردولتی - غیرانتفاعی) به چاپ رسیده است.

عنوان کتاب: زلف سخن

فارسی عمومی دانشگاه

نویسندگان: فیروزه یزدان پناه، ندا محمدی، سجاد ساسانی، محمد جواد چیزفهم

صفحه آرایی و طراح جلد: محمد قاسمی

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول، تابستان ۱۳۹۸

چاپ و صحافی: چاپ اشرافی

قیمت: ۲۰۰,۰۰۰ ریال

شیراز، میدان معلم، ابتدای بلوار ایمان شمالی، روبروی بانک سپه،

موسسه آموزش عالی آپادانا

تلفکس: ۰۷۱۳۶۹۸۷

www.niareshpub.ir info@niareshpub.ir

۷	پیش گفتار	۷۵	نظامی گنج‌ای
۹	ستایش نامه	۸۱	صفای اصفهانی
۱۱	فصل اول: ادبیات حماسی	۸۳	حکیم عمر خیام نیشابوری
۱۳	در آمدی بر ادبیات حماسی	۸۵	مولانا
۱۸	حکیم ابوالقاسم فردوسی	۸۷	عطار نیشابوری
۲۴	سروش کسرایی	۸۸	باباطاهر عریان
۳۱	دکتر محمد رضا شفیعی کدکنی	۸۹	حسین منزوی
۳۴	شخصیت‌ها و سبک‌ها	۹۰	محمد علی بهمنی
۴۳	فصل دوم: ادبیات غزلی	۹۱	فصل سوم: ادبیات تعلیمی
۴۵	درآمدی بر ادبیات غزلی	۹۳	درآمدی بر ادبیات اندرزی
۴۹	ابو عبد الله رودکی	۹۶	بوستان سعدی
۵۱	سعدی	۹۶	گلستان سعدی
۵۴	شیخ فخرالدین عراقی	۱۰۰	پروین اعتصامی
۵۵	وحشی بافقی کرمانی	۱۰۲	عنصرالمعانی
۵۸	طیب اصفهانی	۱۰۵	صائب تبریزی
۵۹	حافظ شیرازی	۱۰۶	فصل چهارم: ادبیات انتقادی
۶۱	محمد علی حزین	۱۰۹	درآمدی بر ادبیات انتقادی
۶۲	سید محمد حسین شهریار	۱۱۶	نسیم شمال
۶۳	امیر هوشنگ ابتهاج	۱۱۸	عبیدرمانی
۶۴	فروغ فرخزاد	۱۲۰	ابوالقاسم حالت
۶۶	نیما یوشیج	۱۲۲	علامه علی اکبر دهخدا
۷۰	مهدی اخوان ثالث	۱۲۵	عمران صلاحی
۷۱	حمید مصدق	۱۲۷	فریدون توللی
۷۲	دکتر مهدی حمیدی شیرازی	۱۲۹	احمد شاملو
۷۳	شیخ بهایی	۱۳۲	صادق هدایت

فصل پنجم: داستان نویسی	۱۳۵
درآمدی بر ادبیات داستانی	۱۳۷
صادق هدایت	۱۴۳
سهراب سپهری	۱۵۱
محمد بهمن بیگی	۱۵۵
فصل ششم: ادبیات نمایشی	۱۶۳
درآمدی بر ادبیات نمایشی	۱۶۵
مولانا	۱۶۹
دکتر پرویز ناتر خانلری	۱۷۲
جرج اورول	۱۷۶
مرزبان بن رستم	۱۸۱
نصرالله منشی	۱۸۳
پروین اعتصامی	۱۸۹
فصل هفتم: ادبیات و سینما	۱۹۱
درآمدی بر ادبیات و سینما	۱۹۳
هوشنگ مرادی کرمانی	۲۰۳
محمد علی طالبی	۲۰۹
علی حاتمی	۲۱۵
امین فقیری	۲۲۲
فصل هشتم: ادبیات کودک و نوجوان	۲۲۷
درآمدی بر ادبیات کودک و نوجوان	۲۳۱
مهدی آذریزدی	۲۳۶
مصطفی رحماندوست	۲۳۹
قیصر امین پور	۲۴۱
فصل نهم: ادبیات و ترجمه	۲۴۵
درآمدی بر ادبیات و ترجمه	۲۴۷
روزبه پور دادویه	۲۵۱
ذبیح الله حکیم الهی دشتی	۲۵۱
احمد پوری	۲۵۳
بهاء الدین خرمشاهی	۲۵۳
احمد شاملو	۲۵۴
پابلو نرودا	۲۵۸
رابیندرانات تاگور	۲۶۱
یوهان ولفگانگ فون گوته	۲۶۳
پل گیوم آندره ژید	۲۶۵
ویلیام شکسپیر	۲۶۷
ژان دو لافونتن	۲۶۹
فصل دهم: دانستنی‌های ادبی	۲۷۱
مقاله نویسی و اصول آن	۲۷۲
چگونه یک مقاله‌ی پژوهشی بنویسیم؟	۲۷۴
نشانه‌نگاری	۲۸۲
پرهیز از واژه‌های بیگانه	۲۸۷
کتابنامه	۲۹۰

پیشگام

به نام خداوند جان آفرین حکیم سخن در زبان آفرین

«فارسی عمومی» عنوان یک واحد درسی در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی کشور است و آموختن این درس عمومی سه واحدی برای همه‌ی دانشجویان لازم است؛ از این رو کتاب‌های گوناگون فارسی عمومی در کشور نگاشته شده است و اینک در مراکز آموزشی مختلف تدریس می‌شود.

بی‌گمان فارسی از این که «فارسی عمومی» درسی الزامی برای دانشجویان است، کسب محتوای ذهنی و مهارت‌های این درس نظیر: درک مطلب، توانایی ارائه‌ی کنفرانس و سخنرانی، فهم جریان‌ات ادبی و کاربردهای هنر و زبان فارسی برای هر تحصیل کرده‌ای در این کشور لازم و ضروری است. باید باور داشت که کسی که در این مقاله هر دانشی با چهار پایه‌ی زبان، یعنی: شنیدن، گفتن، خواندن و نوشتن سر و کار دارد و تمام عمر یک جوینده‌ی دانش، حتی در سال‌های غیر درسی، با این چهار پایه می‌گذرد، پس توانمندسازی ذهن و زبان در این چهار پایه، بسیار بایسته و شایسته است.

افزون بر این، اندوخته‌های بی‌کران زبان و ادب فارسی ما را بر آن می‌دارد که از این سرچشمه‌های ارزشمند و بی‌مانند در زندگی روزانه بهره ببریم و ذهن و زبان خود را با آن طراوت بخشیم.

چه کسی است که زبان فارسی را بکار برد ولی از اندرهای چون قند سعدی و سرگذشت نیاکان در شاهنامه‌ی فردوسی و داستان پردازی‌های حریر و نغمه‌ی نیاز باشد؟ چه کسی است که زبان فارسی باشد و اندوخته‌های معنوی و معرفتی مولوی برایش دل‌شین نباشد؟

روشن است که سرمایه‌های ادبی به پُربار کردن تمامی آموخته‌های این کمک می‌کنند؛ پس «فارسی عمومی» دانشگاه برنامه‌ای است که از یک سو، خواندنی‌های پیش ما را در سال‌های دبستان و دبیرستان کمال می‌بخشد و از سوی دیگر راهی نور را برای رسیدن به کاربرد هنرمندانه‌ی زبان در سطحی فراتر پیش روی ما باز می‌کند. مهم‌تر از همه توجه به این مهم که تمامی دانشجویان غیر ادبیاتی فقط و فقط یک درس فارسی عمومی را در پیش رو دارند، ارزش این دوره‌ی درسی بی‌مانند و تکرارناشدنی را بیشتر می‌کند و در حقیقت این آخرین باری است که مهندسان، وکیلان، پزشکان و همه شاغلان آینده‌ی ایران زمین، فارسی را به صورت درسی فرا می‌گیرند و با آن همنشین هستند.

با توجه به گفته‌های پیشین کوشیده‌ایم تا به نوآوری‌هایی در زمینه‌ی کتاب فارسی عمومی و

پیشگفتار

ساعات درس فارسی دست یابیم؛ از جمله:

۱- تاریخ تولد و وفات تمام بزرگان از حافظ، سعدی، مولانا گرفته تا شکسپیر و گوته همگی به هجری شمسی است. تغییر سال‌ها توسط سایت‌های تغییر سال معتبر انجام شده است اما نمی‌توان ادعا کرد که خالی از اشتباه است. با این روش کاربران امروزی قادر خواهند بود حوادث مختلف تمام نقاط جهان و تمام دوره‌های تاریخی (قمری و شمسی) قدیم را با سال‌های کنونی بسنجند و فاصله‌ی تاریخی شخصیت‌های ادبی و حوادث مهم ادبی را تا زمان امروزی خود بهتر دریابند.

۲- فعالیت‌های جدیدی را در هر متن ادبی تعیین شده است که با اسلوب سنتی کتاب‌های فارسی متفاوت است. این فعالیت‌ها دانشجوی محور و پژوهش محور هستند. پاسخ اغلب فعالیت‌های ادبی می‌تواند به صورت کنفرانس یا جلسات پرسش و پاسخ در کلاس درس انجام شود و مدرسان این کتاب می‌توانند نمره‌های قابل توجهی به مدرسان ترم درس فارسی را به این فعالیت‌ها اختصاص دهند و با این شیوه، انگیزه‌ی شرکت دانش‌جویان در این کارها افزون گردد.

نمره‌ی هر فعالیت، به صلاحدید استاد، می‌تواند از ۱ تا ۵ نمره متغیر باشد. گفتنی است تعداد فعالیت‌های ادبی نسبتاً زیاد در نظر گرفته شده تا در یک کلاس پر تعداد نیز، امکان انجام فعالیت برای تک‌تک افراد، با هر نوع علاقه، موجود باشد و گرنه شاید وقت کافی برای انجام تمامی فعالیت‌ها موجود نباشد.

۳- یک مجموعه‌ی صوتی و تصویری (قابل پخش در رایانه) به همراه کتاب عرضه می‌شود. درس‌هایی که نشان هدفون یا ماینیتور در بالای خود دارند، دارای یک فایل صوتی و تصویری مربوط به درس، در داخل لوح فشرده همراه با کتاب است. در این زمینه شاید نخستین بار باشد که بحث خوانش و لحن به شیوه‌ی درسی در فارسی عمومی گنجانده شده است که بسیار ارزشمند و تأثیر گذار خواهد بود.

ای خدا! ای فضل تو حاجت روا
با تو یاد هیچ کس نبود روا
قطره‌ی دانش که بخشیدی ز پیش
متصل گردان به دریا‌های خویش

گروه مؤلفان